

26. Sprawy oznaczone symbolem 645 jako inne sprawy nieobjęte podstawowymi symbolami 601-644 oraz 646-652

Sprawami z tego zakresu, na które należy zwrócić szczególną uwagę, były sprawy dotyczące kontroli decyzji wydawanych w trybie nadzwyczajnym, dotyczących ubezpieczeń społecznych rolników i dostępu do informacji z Krajowego Rejestru Karnego.

26.1. Kontrola decyzji wydawanych w trybie nadzwyczajnym, dotyczących ubezpieczeń społecznych rolników.

Skargi wnoszone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w tym przedmiocie były zarówno oddalane, jak i uwzględniane. Główną przyczyną uchylania decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego było naruszenie przepisów postępowania w stopniu, w jakim mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy (**sygn. akt: IV SA/Wa 2291/06, IV SA/Wa 1592/06, IV SA/Wa1240/07, IV SA/Wa 1572/07**). Skargi w tym przedmiocie dotyczyły problematyki wznowienia postępowania administracyjnego o wyłączenie z ubezpieczenia społecznego rolników na podstawie art. 5 ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 roku o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 91, poz. 873). Przepis ten, w zakresie w jakim wyłącza z obowiązkowego ubezpieczenia społecznego rolników, z końcem trzeciego kwartału 2004 roku, prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą, opodatkowaną na zasadach ogólnych, oraz tych, którzy do 30 września 2004 roku nie udokumentowali formy opodatkowania prowadzonej działalności gospodarczej czy też wysokości należnego podatku za 2003 rok, został uznany przez Trybunał Konstytucyjny, wyrokiem z dnia 13 marca 2006 roku (**sygn. akt P8/05**) za częściowo niezgodny z Konstytucją RP. W związku z tym powstała możliwość składania wniosków o wznowienie postępowań przez osoby, które z dniem 1 października 2004 roku zostały wyłączone z ubezpieczenia społecznego rolników, jako prowadzące działalność gospodarczą opodatkowaną na zasadach ogólnych. Przy wydawaniu decyzji organy naruszały przepisy proceduralne. Przykładowo, w sprawie o **sygn. akt IV SA/Wa 2291/06**, zakończonej prawomocnym wyrokiem z dnia 9 marca 2006 roku,

w której Sąd uchylił zaskarżoną decyzję i poprzedzającą ją decyzję Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w przedmiocie odmowy wznowienia postępowania zakończonego decyzją o wyłączeniu z ubezpieczenia społecznego rolników. Oprócz wniosku o wznowienie postępowania administracyjnego, w sprawie złożono wnioski o przywrócenie terminu do wniesienia w/w wniosku. Sąd stwierdził, iż warunkiem koniecznym do skutecznego złożenia wniosku o wznowienie postępowania jest zachowanie terminu jednego miesiąca od wejścia w życie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 marca 2006 roku. Judykatura przyjęła dopuszczalność przywrócenia tego terminu. Złożenie wniosku o przywrócenie terminu do dokonania czynności w postępowaniu administracyjnym wszczyna odrębne postępowanie wпадkowe uregulowane w art. 58 i 59 Kodeksu postępowania administracyjnego. W niniejszej sprawie nie zostało przeprowadzone postępowanie w przedmiocie rozpoznania wniosku o przywrócenie terminu. Powyższe uchybienie miało zasadnicze znaczenie w rozstrzygnięciu sprawy, gdyż właśnie ze względu na niezachowanie przez skarżącego miesięcznego terminu do złożenia wniosku o wznowienie, organ wydał zaskarżoną decyzję.

Kolejnym przykładem jest prawomocny wyrok z dnia 10 października 2007 roku w sprawie o **sygn. akt IV SA/Wa 1572/07**, którym Sąd uchylił zaskarżoną decyzję i poprzedzającą ją decyzję Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w przedmiocie odmowy wznowienia postępowania zakończonego decyzją o ustaniu ubezpieczenia społecznego rolników. Sąd stwierdził naruszenie art. 61 § 1 i 2 w związku z art. 147 oraz 64 § 2 K.p.a., poprzez niewyjaśnienie przez organ charakteru pisma skarżącej i uznanie go za wniosek o wznowienie postępowania zakończonego ostateczną decyzją organu. Przyjmując, iż pismo to stanowiło wniosek o wznowienie postępowania, organ odmówił wznowienia, mimo że zachodziły przesłanki zawarte w art. 145 a K.p.a., czym naruszył art. 149 § 1 i 2 K.p.a.

26.2. Udzielanie informacji z Krajowego Rejestru Karnego

W 2007 r. w sądownictwie administracyjnym pojawiła się nowa kategoria spraw, dotyczących odmowy wydania informacji z Krajowego Rejestru Karnego pracodawcy samorządowemu, na gruncie ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o zmianie ustawy o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 169, poz. 1201), w związku

z ustawą z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym. Składy orzekające w tych sprawach dokonały rozróżnienia pojęcia „pracodawca samorządowy” od pojęcia „organ samorządu terytorialnego”. W wyroku z dnia 18 września 2007 r. o **sygn. akt IV SA/Wa 1121/07** Sąd nie podzielił stanowiska skarżącego, iż ustawodawca zamiennie używa sformułowań „pracodawca samorządowy” i „organ samorządu terytorialnego”, burmistrz, jako organ samorządu terytorialnego, wykonuje władztwo publiczne, natomiast, działając jako pracodawca samorządowy, burmistrz władztwa takiego nie wykonuje. W takim przypadku jest on jedynie podmiotem zatrudniającym pracownika. Nie ma znaczenia sposób nawiązania stosunku pracy, jak również okoliczność, iż zatrudnienie pracowników samorządowych, oprócz Kodeksu pracy, reguluje ustawa z dnia 22 marca 1990 roku o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 21, poz. 124 ze zm.). Uprawnienia burmistrza w stosunku do pracownika samorządowego wynikają z faktu nawiązania stosunku pracy, a nie z faktu, że jest organem władzy publicznej. Użycie przez ustawodawcę sformułowania „pracodawca samorządowy” wskazuje, zdaniem Sądu, że celem ustawodawcy było nałożenie obowiązku uzyskania informacji z Krajowego Rejestru Karnego na burmistrza, działającego wyłącznie jako pracodawca. Nakładanie przez ustawodawcę na pracodawców różnego rodzaju obowiązków, w tym także obowiązków pociągających za sobą konieczność poniesienia określonych wydatków pieniężnych, nie jest niczym szczególnym.

Natomiast w wyroku z dnia 29 czerwca 2007 r. o **sygn. akt IV SA/Wa 714/07** Sąd zakwestionował wydanie postanowienia o odmowie udzielenia informacji z Krajowego Rejestru Karnego przez Dyrektora Biura Informacyjnego Krajowego Rejestru Karnego. Sąd podniósł, że zgodnie z treścią art. 2 ustawy o Krajowym Rejestrze Karnym, rejestr prowadzi wchodzące w skład Ministerstwa Sprawiedliwości „Biuro Informacyjne Krajowego Rejestru Karnego”. Biurem informacyjnym kieruje dyrektor, którego powołuje i odwołuje Minister Sprawiedliwości. Dyrektor jest organem biura informacyjnego (art. 3 ust.1 i 2 wymienionej wyżej ustawy). Dyrektor Biura Informacyjnego Krajowego Rejestru Karnego nie jest zatem samodzielny organem administracji, tylko częścią Ministerstwa Sprawiedliwości. Dyrektor Biura Informacyjnego nie wydaje więc rozstrzygnięć w imieniu własnym, tylko w imieniu Ministra Sprawiedliwości. To, że rozstrzygnięcia w przedmiocie udzielenia informacji z Krajowego Rejestru

Karnego wydaje Dyrektor Biura Informacyjnego, wynika jedynie z wewnętrznego podziału pracy w Ministerstwie Sprawiedliwości. Konsekwencją tego, że Dyrektor Biura Informacyjnego wydaje rozstrzygnięcia w imieniu Ministra Sprawiedliwości, winno być pouczenie strony postępowania o przysługującym jej środku odwoławczym w postaci wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, a nie o możliwości wniesienia zażalenia.

W wyroku z dnia 29 czerwca 2007 r. o **sygn. akt IV SA/Wa 873/07** Sąd podkreślił, iż zgodnie z treścią art. 9 ustawy o Krajowym Rejestrze Karnym do postępowania prowadzonego na podstawie tej ustawy stosuje się przepisy K.p.a. Z kolei, zgodnie z treścią art. 23 tejże ustawy, informacja o osobie, sporządzona na podstawie danych osobowych zgromadzonych w Rejestrze, stanowi zaświadczenie w rozumieniu przepisów działu VII K.p.a. Ustawa o Krajowym Rejestrze Karnym w art. 19 ust. 3 określa skutki niespełnienia przez zapytanie lub wnioski wymogów określonych w ust. 1 i 2 tego przepisu. Do wymogów tych nie należy uiszczenie opłaty. Do skutków nieuiszczenia opłaty należy więc stosować przepisy K.p.a.. Zgodnie z treścią art. 261 § 1 K.p.a., jeżeli strona nie wpłaciła należności tytułem opłat i kosztów postępowania, które zgodnie z przepisami powinny być uiszczone z góry, organ administracji publicznej prowadzący postępowanie wyznaczy jej termin do wniesienia tych należności. Termin ten nie może być krótszy niż siedem dni, a dłuższy niż czternaście dni. Z art. 24 ust. 1 ustawy o Krajowym Rejestrze Karnym wynika, że za wydanie z Rejestru informacji o osobie pobiera się opłatę stanowiącą dochód budżetu państwa. Treść tego przepisu, zdaniem Sądu, wskazuje, że opłata za udzielenie informacji z Krajowego Rejestru Karnego powinna być uiszczona z góry. Skutki nieuiszczenia opłaty pomimo wystosowanego do strony wezwania określone zostały w art. 261 § 1 i § 2 K.p.a. Zgodnie treścią tychże przepisów jeżeli w wyznaczonym terminie należności nie zostaną uiszczone, podanie podlega zwrotowi lub czynność uzależniona od opłaty zostanie zaniechana. Zwrot podania następuje poprzez wydanie postanowienia w tym przedmiocie. Na postanowienie w sprawie zwrotu podania służy zażalenie. Nieuiszczenie przez stronę postępowania opłaty, winno więc skutkować wydaniem przez Ministra Sprawiedliwości postanowienia o zwrocie podania, a nie postanowienia o odmowie udzielenia informacji. Uchybienie to, zdaniem Sądu, również nie miało wpływu na treść rozstrzygnięcia.